

A

282

—

—

x.

—

Levelek
Gaal Gaborka.

kedves szerkesztő,

valóban jó és szükségesszerű volna,
hogy egyszer összeülhetnénk megbeszélni dolgainkat.
Ön bizonyos mértékben - úgy hiszem, - tévedésben van
ha márciusi frontról rólam hasonlóképpen gondolkodik
miképpen gondolkodhatik tőlem eltérően a válasz csoport
portról, amidőn márciusi front és válasz csoport egy
és ugyanaz. Most külföldben is, mint hallottam, éppen
ma délelőtt sárkőzitől, általános nagy békepipaszivá
történik irodalmi klikkberkekben, tekintettel az új,
teheráni sajtótörvényre. jegyzést dacára szépszóék
szinte már kellemtelen szorításának és lelkiismeret-
re ható kapacitálássainak, mégsem fogadom el, bár
tudom mi lesz következménye, cserbenhagyást elegendet-
nek már ígyis, hát még végző válaszom esetén mit fog
nek elegendni. nem értik meg, hogy semmi kedvem
megtérbolyodott szerkesztők rangsorába lépni, amidőn
mint egyszerű munkatársként is jól éreztem magam
szerkesztők viszonylagos normális állapotának ide-
jén. heinét megkaptam, köszönöm, sokat átvesszek
belőle, átszövöm készülő munkámat ezzel az izes hei-

Ára 6 fillér.

LEVELEZŐ

NAGYSÁGOS

G. a. 31 Gábor urnak

szervező

Cluj. Romania.

Str. Gen. Dragalina 31.

nei szellemmel, szí-
 vésen adok önnek is helye-
 majd részleteket, ha
 dóm ebben beléeg
 sarjadó fü bevés
 ezonnal hozzák
 cirkusznak, erre
 számítson biztosan
 ne kérjen tőlem semmi
 mert élni sincs időm. múlt
 évben különben is 8szor
 szerepeltem önnél, nincs
 oka szemrehányásra. nagy
 munkákon dolgozom, semmi
 értelme, hogy apró firkálá-
 sokkal vegyes igénybe ön és
 olvasóim türelmét. mindég

Feladó: ~~Kovács~~ ~~Öné~~ Bp. VI.
 Fóti ut 4/b V/4

IGAZSÁG

POLITIKAI HETILAP

Főszerkesztő:

CSOÓR LAJOS

országgyűlési képviselő

—
KISIPAROSOK LAPJA

—
NÉPTANÁCSADÓ
ISMERTETTERJESZTŐ HETILAP

—
NEMZETI HIRLAP
POLITIKAI HETILAP

—
GAZDASÁGI TANÁCSADÓ IRODA

Vezető:

PÁLL BÉLA ny. gazd. iskola igazgató

—
JOGÜGYI OSZTÁLY

Vezető:

Dr. KAYOS GYÖRGY ügyvéd

—
SZERKESZTŐSÉG

ÉS

KIADÓHIVATAL

BUDAPEST, VIII.

RÁKÓCZI-UT 15.

TELEFON: 13-82-05.

Budapest, 1938. november 11.

Nagys. Gaál Gábor urnak

C l u j

Kedves Főszerkesztő Uram!

Sietek levelére válaszolni, mindenek előtt azért, hogy megköszönjem a küldött példányszámot. En is postára teszek négy példányt a mi lapunkból. Nem hiszem, hogy ki lenne onnan tiltva, márcsak azért sem, mert előfizetőnk nincs ott. Pár évvel ezelőtt egy cluji mezőgazdasági lappal voltunk csereviszonyban és akkor beengedték. De ez a csereviszony megszűnt. Lapunk a legnagyobb magyar parasztujság és csak előfizetőknek jár. Előfizetőink száma 50 ezer körül jár, de a téli 3-4 hónap alatt még ennél is több.

Ami a Korunk kitiltását illeti, arra a következőket közlöm: A magam véleménye szempontjából is szükséges ezt a kérdést rendezni, mert hiszen a Felvidék már ide tartozik. Sajnos, a nehézség az, hogy a Felvidékre jelenleg csak egyetlen magyar ujság mehet be, a közeljövőben meginduló Felvidéki Magyar Hirlap, amely a Prágai Magyar Hirlap helyett fog Budapesten megjelenni. Még kormánypárti ujságokat sem engednek oda be. Mi is a kartuk, de nem sikerült. Gondolom ez az ottani állapot hosszú hónapokig fog tartani, mert hiszen a két ország

rész között gazdasági, politikai, kulturális, társadalmi és szociális kérdésekben mélyre ható ellentét van. Ezeket előbb valamilyen módon át kell hidalni. Mindenesetre ez idő alatt kell a Korunk postai szállítási jogát elintézni, az anyaországra való beengedés tárgyában. Ha ez meg lesz, akkor a felvidéki engedély azt hiszem automatikusan megy majd. Az itteni postai szállítás jogában egy elég tekintélyes pozíciót betöltő postai főtitkárrel beszéltem, aki azt mondta, hogy betiltást elrendelő hatósághoz kell fordulni. Ez lehet a belügyminisztérium, lehet a miniszterelnökségi sajtóosztály. Alkalomadtán sziveskedjék ezt velem közölni és akkor megírom a személy nevét, akihez fordulni kell, vagy lehet, esetleg valamilyen közbenjárást is tudnék talán tenni, ha főszerkesztőmet, aki orsz. gyűl. képvis. erre rátudnám venni. Mindenesetre az év végéig várni kell. Most rendezik ugyanis a magyar sajtó kérdését. A napilapok kivételével az összes engedéllyel és engedély nélkül megjelenő lapoknak új engedélyt kell kérni. Kb. 1100-1200 engedély iránti kérelmet terjesztettek be a miniszterelnökségi sajtóosztályhoz s eddig 720-730-at vizsgáltak meg. Ebből betiltottak 45-öt, köztük igen szép példányszámban megjelenő és mindig a kormányt támogató hetilapokat is. Csak ha ezt a kérdést, vagyis a magyarországi sajtó kérdését rendezik, akkor kell ismét kérni a postai szállítás engedélyét, mert elévülés nincs.

Az előző levelemben megnevezett tanulmányomat a közeli napokban beküldöm, mert gépelésre vár és azt kell elintéznem. Egyébként mindenben rendelkezésére állok és vagyok

őszinte nagyrabecsüléssel:

Belle Géza

237 - XII/17

Amu toam posturand legatice

Hedves karatam! de locupitij, long nemo volam!
Hedves restess talgetenore. - suaba peretuer,
nemo tutal utret rous es nemo is tubam mi-
bor? - A talget qarran ahan long nemo tutal
epitimal laprotui! Elveuer salam ninteu avygo
letitusejed, for. epp upi, munt decustudat. Ellen-
sey vopar. - munt valari vopar es eu vopar. -
Heretthem valuta a oortatad befejerus, nam
tutum. Heretthem valuta: "Aty, Jossod Attida,
es a nopyr demanizemus "ciimenclo"-
atist dardam, - nemo tutal. Reziyem rex,
de a 12 rolettel erpitt oortatban jau ri. Most
pozam a nyambanyal veylegesitenu a novellas
rainvencet es salud mep a jamvoti paira

ČESKOSLOVENSKO • TCHÉCOSLOVAQUIE

KRKONOŠE

hinter jed - Bardatov
Kudarc inel; Bratislava
celarskeho st. -
Wittwaldau st. se
vtechiedel. —

5

DOPIŠNICE
CARTE POSTALE

Sp.

Gaal Gabarur

LORUNK.
verstehtige

Clusj

Rumicieren.

1 Kč 30 h

B39V2

Kedves Uram,

Aradrő levelet kepham Spán
T. Tibor, Arad, Str. Luca Vodă n° 17-19

ittől, kit még Kolosvárról ismerek.
Anna kért, mielőtt érte a Komunka,
szeretné, ha Grünbaum úr helyett,
aki elküldte Aradrő, ő vállalhatná
ma a Komunka aradi képviseletét.
A céheknek tisztviselő, kissiny a
fiatalseg és ezt szeretné becsületes mel-
lékzésesettel kipótolni. Amennyiben
szükség van rá, szívesen és örömmel
ajánlom. Arelőtt más neve volt, de
mostohaapja adoptálta és így jutott
a román névhez. Aortalos - mestere -
se van eredetileg és talán nagy is -
men a székelyből.

A múltkorí Komunk gyöngye volt,
de annál jobb a mostani. A Csá-
pess-novella feledhetetlen, a Darvas
Szilárd-vers, a Veréstanulmány, a
Wagz-novella, a Chatekai-líriát
Szencsei Laciól, a Remenyik-be-
séd nagyon szép, itt is a szám
örökben elismerést, szép szöveget
aralott. Engedje azonban meg, hogy
figyelemre emeljem valamit: másod-
szor (nem első) fordul elő Gál
Ernö' cikkében a "neumann"
Mitteleuropa-terv, holott, az istenért,
"neumann" tervről van szó. Erte
egyet már figyelemre emeltem Gál
Ernő' is. Nau - és nem Neu - mann
a német tervekínáló.
A Gondóly-líriát talán jöhetne

a "következő" számban. Csak ama
kérem, ne váltotasson rajta.

Egy tanulmányon dolgozom: a
német hivatali esemény, jó
tanulmányul mindezeknek, akik
erre az eseményre kapcsolhatók még
sehol járhatnak. Remélem, nem
kérem le a számat.

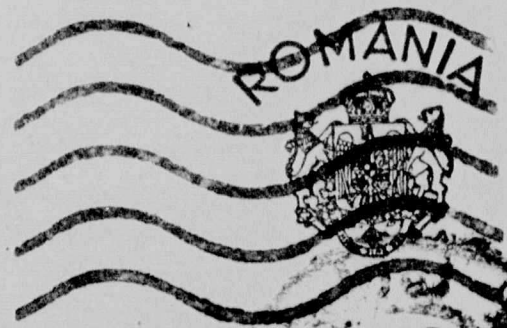
Az Encyclopædia - könyvek még
nem találhatóak hivatali a könyv-
ban. Szeretném, ha a képlet -
könyv "Szaladni", a Nagy - könyv -
ról Avatals ma. Mindkettővel
előintézésre léptem a teljes ma -
gondolás ként ezt indítványoztam is
még. Az én könyvemről írhatna
szelvény György, Párisból. Társulago,
és bizonyára felelősen hívál.

A párisi üzenet (Tamás Aladát)
be szeretne jutni Erdélybe, de nem
nagyon mélyen börtöni élet. Már-e
a Kominterné cserepéldány? Lörincz
gyula műtermet nyitott Párisban,
szelvéssel lakik, késtem élet,
dolgozramak a lepra. Különben:
Veser Peter Karácson nyilatkozatot
adott az üzenetbe, némileg meg-
nyugtató, de ugyanabban a brám-
ban elemzik egy tanulmányát, melyet
mi nem ismertünk ...

Lassan feltápáskodom, tón
egyet hónep alatt kendes mun-
ka-keresésvágyóla lenilök. Annál
kölhet dolgozhatom majd a Komint-
ba és Kominterné is.

Szeretettel köszönti
Edgós

Numerele
de adrese
afirmative
Str. *Brasovului*
Comuna *Carnelescu*

CARTE POSTALA

Dle

Geacal Gabot

scritot

Pe această parte se scrie
numai adresa

si mai SA

Kedves Gábor Gábor, üdvözlök ittam, de
most kedden tudom feladni. Kuehí-
erőnizsa - akk s talón - talón mégem
éssem vele. Gyöffy hagyatékával
málok itáls, legrosszabb esetben
decemberi mámban jön.

Szeretettel öleli: 24 óra
hitelemét Bení Edgár

Exp. A. Lazard,
7, rue Chénard,
Paris, V^o

CARTE POSTALE

23
19H
NOV
39
EL

23
19H
NOV
39

Administratia Korunk
N° 108 Gen. Trăgălina
Cluj
ROUMANIE

Paris, 1939 Nov. 23.

Kedves Kollegám!

A nov. zámat megkaptam, köszönöm.

Yelzett. -

Egy hónapok, mint önkéntes, a kiképző táborban töltöttem a Pyrenéusok tövében a Köldözi-tenger partján. Most visszaváruoltok felmentve a szolgálat alól gyenge testalkatom miatt.

A kör. zámból 4 példányt kérek; nem adásra, hanem barátságosnak, azaz szolgálhat. A nov. példányok is barátságosnak adhatom. -

Baudival nem levelezem. Hál' Ön?

Ki vajon kiket küldök. Márty egelőre nem.

Itt a hangulat jó s mindnyáján legyünk a demokrácia győzelmében.

Solymos utózi

Érte

P.S. Mi van az Értési Magyar Szóval?

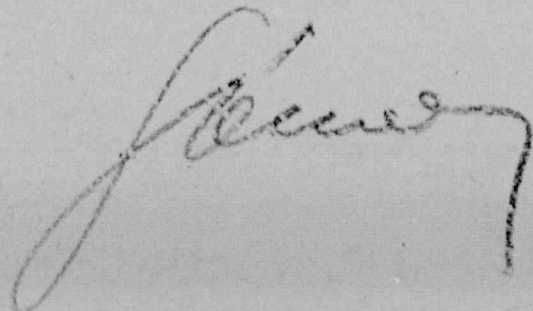
Budapest, 1939. március 13.

Kedves Barátom!

Mindenekelőtt úgy Ön, mint Kovács-Katona barátom fogadják a küldött igazolványért hálás köszönetemet. Egyelőre még bizonytalan, hogy megyek-e Párisba vagy máshova, de ez az igazolvány előfeltétele annak, hogy esetleg a tartózkodási engedélyt megkapjam. Különböző kombinációk vannak, de az is lehet, hogy egyik se sikerül. Egyelőre tehát még itt vagyok és ígéretemhez képest csaltoltan küldöm a Hollós-Korvinról szóló cikkemet, azt hiszem, a hangja megfelel az új regimnek. Nem tudom, félre van-e téve még az Illyés cikkek szedése és hogy nem vették-e le Önök a József cikket végleg a napirendről. Ha nem és még aktuális az, hogy különlenyomatot lehet belőlük csinálni, akkor esetleg még egy-két költőről írnék, ha azonban nem lehet a könyvet megcsinálni, akkor nem is nagyon érdemes a sorozatot sem folytatni. Alkalmadtán mindenesetre kérem, legyen olyan kedves, válaszoljon erre vonatkozólag.

Nem tudom, Nagy Gábor intézkedett-e már, de mindenesetre kérem, hogy ké címre csak egy példányt küldessen, minthogy nemrégiben is voltak kisebb kellemetlenségeim s így nincs kizárva, hogy a postám szem előtt van. Kár lenne, ha a könyvek elvesznének.

Szívélyesen üdvözli mindkettőjüket

Numele
si adresa
trimisatorului

D. Kovacs György
Str. Stefan cel Mare 4.
Comuna Tarpa - Mures.

Pe această parte se scrie
numai adresa

ROMANIA

CARTE POSTALA

D-ului

Gaál Gábor

redactor

Cluj

Str. Gen. Drăgălina 108.

Redacția "Korunk".

Marosvásárhely, 1839. nov. 2. -

Kedves Berente' ká,

a Komu' példányát megkaptam s köszö-
nem, hoz ilyen hamar leírólta novelláimát.
Ha tud, vitálgon ki is te valószínűyi Tinte-
letéjait.

Jelenleg híresen dolgozom egy regény be-
fejezésén s annál erősebbül, hozzá-
látok a Komu'nak gyönyörű művészetek.
Hiába, s' minden van s' emléke, annál
mésül "nem szabad" elmondani.

Kivélyesen udvo'li:

Kovács György

Tisztelt szerkesztő ur,

Ime a harmadik számú levél néhány napon belül. Előző levelem elküldése után néhány órával kaptam meg a Szabad Szó legújabb számát, amelyben közlik Veres Péterről írt tanulmányomat. Most látom, hogy ez az irás mindenképpen összhangban áll beküldött jegyzeteimmel s azokat kiegészíti. Mésrészt nagyon fontos volna, hogy ne csak a Szabad Szó szűk olvasóköré-
ezt a lapot ~~van~~ Romániában, ~~van~~ Amerikában nem ismerik - ismerked-
jék meg álláspontunkkal azzal az új Veres Péterrel szemben, ~~ami~~^{amely}
~~Jehna~~ a Nacionalizmus-Szocializmusban mutatkozik be. Az ötletem támadt, hogy nagyon jó volna ezt az irást a beküldött jegyzetekhez csatolni, még pedig a következő formában. A címe ez legyen:

sz "Három időszzerű jegyzet"

A sorrend pedig a következő:

Veres Péterről szóló irás

Az Illyéssel foglalkozó jegyzet

A vita módjairól szóló jegyzet

Az egyes ~~fejezetek~~ jegyzeteket hosszú szaggatott vonallal lehetne elválasztani egymástól. A Veres-írásba pedig a megjelölt három helyen pedig csillagokat rakni.

A mellékelt szövegen én eszközöltem a változtatásokat, illetőleg visszaállítottam ~~az~~ eredeti formáját^{Arny}. A fejezetcimeket ugyan is a Szabad Szó szerkesztői szurták be, hogy a cikket "hetilap-szerűbbé" tegyék s helyenként ők csináltak véleményem szerint felesleges új fejezetbekezdéseket.

~~Hegyenxhelyesvoinis~~ Nincs kifogásom ellene, ha Szerkesztő ur ~~is~~ a szükségletnek szerint letompítja a cikk egyes megállapításainak politikai élet.

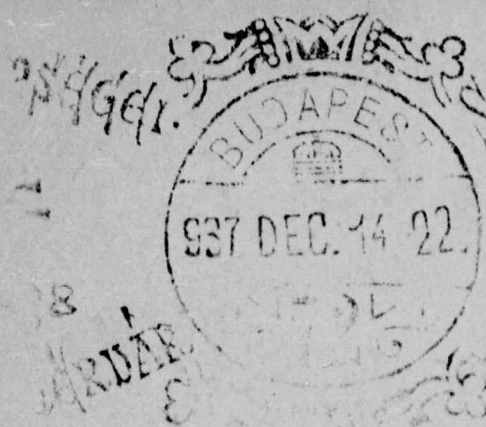
Remélem, hogy ez a küldemény nem érkezik későn. Soká tartott,
amíg cikkem megkapta végleges formáját.

Szívélyes üdvözlettel

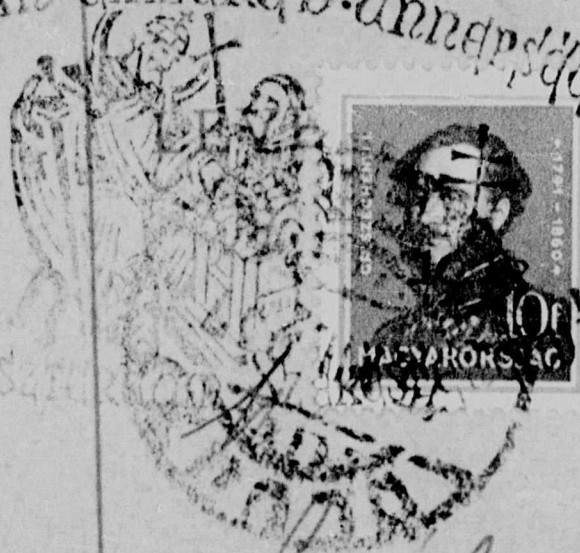
Szelepi

U.i. Ha a Veres-bírálat, vagy a többi jegyzet a nyári számban
nem jöhetne, szeptemberre ismét meg kellene leveleznünk, hogy
aktuálisak e még. Közben ugyanis úgy alakulhat a helyzet a Márciusi
Front körül, hogy e bírálatok ~~előzetlenek nem lesznek~~ közlése
már nem lesz célszerű. Sajnos, ilyen lehetőség van, főleg ami
Veres Pétert illeti.

Ara 6 fillér.

103E

Gyal Gabor

Románia

Feladó:

Kőr. Huber István
Városszéki-utca,
Bocskay-u. 20.

Cluj
Str. Gen. Traianu 31

Kedves Braun! Természetes, hogy meg-
írom. Egy pillanatra se hiányoztam, hogy a-
zert hallgattam el, mert remélnél
a dolga anyagi résit, biz-bevallom - a
pierre egész mértéken van. De most
még on leírt a fetés, diáli bírás rési-
tis megam is. Mindent, ami volt
ortam önök, előbb-utóbb megírom
addig is várnak ádortólom Heribab

Párizs, 939. dec. 19

Kedves Úram,

ime, még megvagyok, dolgozom. Hosszu hallgatásomnak--kérem, bocsásson meg érte!-- semmikép se közöny volt az oka, hanem, a sajnos, szinte teljesen megbénító ^{helyzet} ~~viszonyok~~. Megélhetési problémáim már-már elbirhatatlanoknak tündek az utóbbi időben... No, de nem szeretem a jajongást... az egyéni bajokkal meg az egyetemes béklyókkal is megbirkózunk majd csak valahogy.

Nagyon szeretném, ha mennél előbb közölné velem kedves uram, hogy mind a négy versfordítást óhajtja-e megjelentetni, mert másként ellenkező esetben, az Ön számára érdektelenekkel Pesten szándékozom próbálkozni.

Sokszor üdvözli saminden jót kíván

Új címem:

13. Bellier Dedouvre (13)
Paris

híve

Georg Lukács

jún. 22. - en

Tisztelt szerkesztő ur,

úgy érzem, hogyha ezt a jegyzetet azonnal postára nem adom, nem érkezik meg a lapzártáig. A további tervezett reflexiókat így már nem tudom befejezni. De a két megírt jegyzet így is teljes és hiánytalan. Mindössze a címet kell megváltoztatni. Legyen egyszerűen ez: ~~Székessé~~ "Két jegyzet", vagy "Két időszzerű jegyzet";

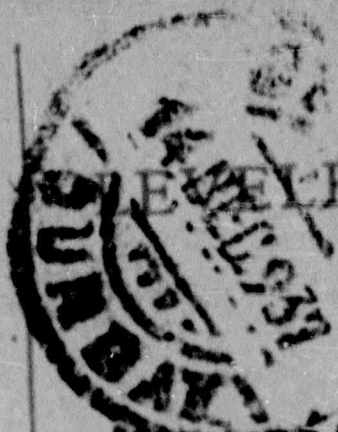
Megjegyzem, hogy a ~~székessé~~ mellékelt kéziratban szereplő ~~székessé~~ G. fiktív személy, senkit nem sérthet.

Szerkesztő úr, közreműködésem első futama valóságos akadályverseny volt. Az okozta a nehézségeket, hogy egyidejűleg túlsok munkát vettem magamra (az Üzenetnél, a Szabad Szó-nál, stb.) no meg a ~~székessé~~ pénzhozó munkát sem hagyhattam abba. Igérem, hogy szeptemberre pontosabban és gyorsabban mennek majd a cikkek. A nyári hónapokban bőven van idő az előkészületekhez. A beígért Politzer cikk is megy.

Szívélyes üdvözlettel

Szekessé

Ára 6 fillér.

Nagyságos

G a á l Gábor urnak

bzerkesztő

Feladó: Remenyik Zs. Budapest
Fóti ut 4/b V/4

Ciuj. Romania.
Str. Gen. Dragalina 31.

kedves szerkesztő,

föltétlenül rendelkezésre áll-
lok. egy héten belül megkapja attila nekralógot,
remélem érdekes lesz, aktuális, becsmériő, vádló
és lendületes. hámm, vagy négy tételből fog állani,
bár terjedelme nem lesz több, mint ahogy kívánta.
egyebekben hatalmas iramban dolgozom. sarjadó fü-
ből természetesen kap részleteket. másnak való-
színűleg nem adok, mert jelek szerint cserépnél
jön ki, e két cég pedig, már mint cserép és szép-
szó bizonyos idő óta nem a legközvetlenebb bará-
tok. köszönöm küldött példányt, figyelemességét
máskor is megismételhetné. csak kérni akarom, ne
hagyja munkásságomat honorálatlanul. kutyául élek,
önnek pedig itt pesten vannak pénzforrásai. múlt
évi honoráriumomat is bőven ledolgoztam, állandó
nyomorult gondokkal küzdök, kérem tehát, hogy gon-
doljon rám és minél előbb, minél komolyabb forma-
ban. változatlanul mindig és mindenben híve és
barátja rzs 1937 december 23 budapest.

[Handwritten signature]

Uj cím: Fejtő, 24 Place des Vosges, Paris 3e. Korunkat nem kaptam meg.

Kedves Uram! Kovács ur levelezőlapját megkaptam s mint a mellékelt ábra bizonyítja, szívesen állok rendelkezésére. Nem felelt azonban arra a ~~kérdés~~ kérésemre, illetve kérdésemre, hogy honorariumot - valamint - tud-e és hogyan s mikor tud - fizetni? Van egy ötletem, helyesebben ötlet-csírám, Ontól függ, fejlesszem-e tovább. Tekintettel arra, hogy a Szép Szót, aligha tudjuk továbbfolytatni, energiám egy része felszabadul, de velem együtt felszabadulnak, ill. a műkötési területüket vesztik barátaim közül is többen, akik közül a legértékesebbek már ~~kiszáradnak~~ kifelé. Tekintettel arra, hogy mi gondolunk arra, hogy valamiképp kintől folytassuk munkánkat, - nem lehetne-e tervezgetéseinket a Korunk-kal egybekapcsolni?

Én arra gondolok, - ismétlem, tetszésére bízom, amit felel ez ajánlatra s csöppet sem vezem rossz néven, ha egy vagy más okból visszautasítja: - Hogy bizonyos részvétel fejében át-enném a Korunk párizsi szerkesztését s gondoskodnék arról, Onokkal való levelbeli megtanácskozások alapján, hogy az itteni írók - akik lassacskán többen lesznek, minket érdeklik, mint az otthonmaradtak, - ~~xxxxxxx~~ munkáját megszervezem, a nyugati irodalomról és kulturéletéről a Korunkat az eddiginél bővebb s tágabb módon értesítjük a Jova franciákkal érintkezésbe lépünk, ankéteket szervezünk velük, az érdekes dolgokból részleteket, mutatóanyagokat lefordítsunk, stb.stb.

Azt hiszem, azzal a gyakorlattal, amit a Szép Szó szerkesztése körül szereztem, hozzájárulhatnék a Korunk felfrissítéséhez s anyaggyűjtésének jobb megszervezéséhez.

Több tervem volna, amit érdekesen, szépen meg lehetne valósítani.

Persze ez esetben a Korunknak kissé még tágabb, nagyobb keblő orgánummá kellene alakulnia s összefognia azokat a barátainkat is, akik mint polgári liberálisok, vagy "rad" demokraták kerülnek száműzetésbe, vagy akár mint szelíd esztéták, Remenyikről - aki a közeljövőben indul Amerikába, - Ignotus Pálon át,

2./

aki Londonba készül, - Kolnai Aunlon keresztül, akinek mi-ét most ismer-
tetem, Heresi Andrásig és Németh Lászlóig. /A küldött cikkeket minden val-
toztatás nélkül hozzák le, ehhez megköszönöm; amelyiket nem hozhatják, annak
azonnali visszaküldését kerem./

Hatvannyal együtt meghatva olvasok a Korunkat. Azaz az iróanyaggal, amely-
lyel most rendelkezik, jobbat nem lehet produkálni. De most módja nyílna
arra, hogy jelentékenyen megjavítsa véleményem szerint, munkatársai színvo-
nalát s nagyon derék, de nagyon Harmadrangu írói egynémelyikét talán, ortho-
dox szemzögből nézve kevésbé derék, /gute Menschen sind meistens schlechte
Musikanten, mondta Meisterern, Heine/ de sokkalta tehetségesebb emberekkel

pótolja. Azt hiszem ehhez Önt hozzá tudnám segíteni.

Ugyanakkor van egy emberem, aki azt hiszem szívesen vállalna a Korunk propa-
gandáját és előfizettségét az itteni magyaroknál, amivel a költségek egy
részét be tudnák hozni. /Nagyon kerem, hogy a már beküldött cikkek hono-
rariumát nagyon sürgősen küldje ki valamely módon.../

Én a magam részére e munkáért, amely nem lenne keres, egyrészt bizonyos osz-
szeget karnék, másrészt bizonyos előzetes ~~km~~ megbeszélések alapján, teljes-
telmet az itteni anyag ki-áloztatására és elfogadására vagy egyes esetekben,
ajánlatára; természetesen, ha a lapnak én lennék a párisi szerkesztője, en-
nek a lapon feltüntetve kellene lennie s egyben megjelölve azt a havi két
delutánt, amikor a lakásomon személyesen is rendelkezésére állnék a munka-
társaknak megbeszélésekre; kikötöm, hogy a nyugati államokból, az én meg-
kerülésemmel ne lehessen Önöknek cikket küldeni, stb. amik mind részletké-
rések. A feladatra, amely nálamnak se volna mondható, szívesen vállalkoznék,
részben, mert meggyóktam, hogy valamit csináljak s ezt folytatnám, azután meg-
mert úgy érzem, érdekes munkát tudnék végezni.

Írja meg mielőbb, megkapta-e levelet s mit szól a benne levőkhöz; gondolkoz-
zék rajta, kerem, azt hiszem érdemes!

Ha kívánja, - de írja meg - küldök egy részletet Heine könyvéből is egy kö-

vetkező számra... több tervem van, obbek közt egy nagyobb Racine tanulmány és egy nagyobb cikk: Glosszák Boileau Ars poética-jához, - amelyben a poézis-~~XXXXXXXXXXXX~~ ről s poétákról felgülemlett gondolataimatt s tanácsaimat fejezném ki szabadon. Kisebb jegyzetek is örömet írnék, irodalmiakat s egyebeket, színházról, moziról is, amelyeket írnivalóm van, csupán tudnom kell, érdemes-e, mert csak az, hogy nyomtatásba kerüljek, celnak nem elég cél; "altiora peto". Még egy kérdés: nem ismer-e oly magyar vagy román kiadót, aki most elkészült s francia fordítás alatt álló Heine-könyvem kiadására vállalkoznék? A könyv nem egy, kb. 240 old. terjedelmű, szabad, lírai, elbeszélése Heine életének s len aktualis problémáinak; zsidózó kiadó nem jöhet számításba, mert a malgr tout assimilációs elvet fejtem ki benn.

Szeretettel üdvözlí és válaszát várja

Fejő Ferenc

24 Place de Vaug

Paris 3^e

Kedves Gaál Gábor! Nagyon örültem kedves levelének, átadtam üdvözlétét Hatvany Lajosnak, aki szívből viszonzozza; megkaptam a lapokat is, csak sajnos tévedésből nem az utolsó szám jött s az a szám, amelyben irásom volt, hanem két példány az utolsó számból. Figyelmesen elolvastam, mint mindig s élvezet tel. Magam is szerkesztő lévén-féllábbal tán még mindig, -kétszeresen tudom értékelni az Ön eredményeit, különösen tudván, hogy milyen nehezen, kinlódva, milyen szűkös anyagik körülmények között valósítja meg azt, amit megvalósít. A parisi dolgok közül különösen Mosonyi cikkei tetszenek, amelyek rendkívül frissek. -Kérésének, hogy küldjek kéziratot, készséggel teszek eleget. Mellékelten küldök egy eddig még kiadatlan részletet II. Józsefről szóló könyvemből, amelyet dacára hogy szerződésemm volt rá-személyemre és elítélte tésemre való tekintettel kiadom nem mer kiadni s amelynek most készül külföldi fordítása. Arra kérem, gondosan nézze át a korrekurát; tekin ettel arra, hogy ~~xxxxxxx~~ számom eddig még teljesen kiadatlan levelet dolgozok fel-amiket a bécsi Staats Archivban találtam- fontos, hogy mikor először jelenik meg magyar nyelven az ilyen forrás-jelentőségű részlet, esorbitatlnanul és lehetőleg hibátlanul jelenjék meg. "emélem megnyeri tetszését. Ha óhajta, más részleteket is adhatok, ugyancsak kiadatlan dokumentumokkal; s azután részleteket most készülő, Heine könyve mből is, amelyben talán még korszerűbb kérdéseket érintek.

Szívesen újítom fel, mint látja, a köztünk való kapcsolatokat. Tudom, hogy nagy honorariumot nem igen kaphatok érte, de olyan rossz helyzetben vagyok idekint-amire a "nyomor" enyhe kifejezés, -hogy örülnék, ha annyát küldhetne mégis, ami megtérítse a levélbéllyg s írógépelés költségét s még valamit.

Ugy tudom, Szép Szónk adminisztrátora azzal a kéréssel fordult Önhöz, hogy az újonnan hozzánk csatolt területi előfizetői névsorát adja át nekünk. A magam részéről csatlakozom e kéréshez s nagyon boldog lennék ha teljesítené; azt hiszem, érteni fogja, hogy nem arról van szó, hogy az Ön veszteségéből hasznot húzzunk, -kevés az a haszon, Ön tudja azt, -hanem hogy amíg lehet /nem hiszem, hogy sokáig élünk/ mi vegyük át azt a szerepet az illetőknél, amit talán Ön bátrabban s jobban, de mi is hasonlóképp igyekszünk betölteni.

Hallottam, hogy Ön is nagy nehézségekkel küzd, sőt, -hogy a lap megszűnés előtt áll, -remélem, ez utóbbi csak rémhír.

Amit esszéimről ír, sok tekintetben egyet értek Önnel. Nem mindegyben egy értek egyet azelőtti magammal, -nem mintha szégyenre volna okom-minidg azt irtam amiben hittem, -hanem, sajnos, sok tekintetben mást kell hinnm, helyesebben kellene. A demokráciában már igen nehezen tudok, -s viszont ami egyetlen megoldásul marad, -s amiben, Ön azt hiszem, szerencsésebb ember lévén, otthonosabbul érzi magát, -számomra nagyon idegen, katasztrófálisan idegen. Igazán pesszimista nem otthon voltam, minden kinunk-bajunk ellenére, hanem itt lettem azzá, -de az ilyesmiről jobb nem beszélni, nem terjeszteni e ragályt.

Nagy szeretettel üdvözlöm s kérem, értesítsen e kézirat s levél megérkezéséről.

~~Legszívesebben a cikkhez azt lehet tartani: Részlet Fejtő Ferenc "A reformcsászár című történeti életrajzából.~~

B. U. É. K.

Fejtő Ferenc

Kedves Gaál Gábor! Nagyon örültem kedves levelének, átadtam üdvözlését Hatvány Lajosnak, aki szívből viszonzza; megkaptam a lapokat is, csak sajnos tévedésből nem az utolsó számból. Figyelmesen elolvastam, mint mindig s élvezet két példány az utolsó számból. Magam is szerkesztő lévén-féllábbal tán még mindig, - kétszeresen tudom értékelni az Ön eredményeit, különösen tudván, hogy milyen nehezen, kinlódva, milyen szűkös anyagik körülmények között valósítja meg azt, amit megvalósít. A párisi dolgok közül különösen Mosonyi cikkei tetszenek, amelyek rendkívül frissek. - Kérésének, hogy küldjek kéziratot, készséggel teszek eleget. Mellékelten küldök egy eddig még kiadatlan részletet II. Józsefről szóló könyvemből, amelyet-dacára hogy szerződésemmel volt rá-személyemre és elítélte tésemmre való tekintettel kiadom nem mer kiadni s amelynek most készül külföldi fordítása. Arra kérem, gondosan nézze át a korrekurát; tekin ettel arra, hogy ~~xxxxxxx~~ számú eddig még teljesen kiadatlan levelet dolgozok fel-amiket a bécsi Staats Archivban találtam- fontos, hogy mikor először jelenik meg magyar nyelven az ilyen forrás-jelentőségű részlet, esorbítatlanul és lehetőleg hibátlanul jelenjék meg. - emélem megnyeri tetszését. Ha óhajítja, más részleteket is adhatok, ugyancsak kiadatlan dokumentumokkal; s azután részleteket most készülő, Heine könyvémből is, amelyben talán még korszerűbb kérdéseket érintek.

Szívesen ujítom fel, mint látja, a köztünk való kapcsolatokat. Tudom, hogy nagy honoráriumot nem igen kaphatok érte, de olyan rossz helyzetben vagyok idekint-amire a "nyomor" enyhe kifejezés, - hogy örülnék, ha annyát küldhetne mégis, ami megtérítse a levélbéllyg s írógépelés költségét s megvalamit.

Ugy tudom, Szép Szónk adminisztrátora azzal a kéréssel fordult ~nhöz, hogy az ujonnan hozzánk csatolt területi előfizetői nevsorát adja át nekünk. A magam részéről csatlakozom e kéréshez s nagyon boldog lennék ha teljesítené; azt hiszem, érteni fogja, hogy nem arról van szó, hogy az Ön veszteségéből hasznot húzzunk, - kevés az a haszon, ~n tudja azt, - hanem hogy amíg lehet /nem hiszem, hogy sokáig élünk/ mi vegyük át azt a szerepet az illetőknél, amit talán Ön bátrabban s jobban, de mi is hasonlóképp igyekszünk betölteni.

Hallottam, hogy Ön is nagy nehézségekkel küzd, sőt, - hogy a lap megszűnés előtt áll, - remélem, ez utóbbi csak rémhír.

Amit esszéimről ír, sok tekintetben egyet értek Önnel. Nem mindegyben egy értek egyet azelőtti magammal, -nem mintha szégyenre volna okom-minidg azt irtam amiben hittem, -hanem, sajnos, sok tekintetben mást kell hinnm, helyesebben kellene. A demokráciában már igen nehezen tudok, -s viszont ami egyetlen megoldásul marad, -s amiben, Ön azt hiszem, szerencsésebb ember lévén, otthonosabbul érzi magát, -számomra nagyon idegen, katasztrofálisan idegen. Igazán pesszimista nem otthon voltam, minden kinunk-bajunk ellenére, hanem itt lettem azzá, -de az ilyesmiről jobb nem beszélni, nem terjeszteni e ragályt.

Nagy szeretettel üdvözlöm s kérem, értesítsen e kézirat s levél megérkezéséről.

Jegyzetnek a cikkhez azt lehet írni: Részlet Fejtő Ferenc "A reformcsászár című történeti életrajzából.

Fejtő Ferenc

B. U. E. K.

Kedves kollégám, levelére válaszolva közölnöm kell,
hogy a Gondolat romániai árát svájci frankban
szabtam meg, mint az a belső fedelen láthatja és o-
lyan összegben, mely nagyobb, ill. magasabb a Korunk
áránál. Csehszlovákiában a lap eladási ára 10 Kč. s
most már attól is elestünk, mert lapunkat kitiltot-
ták Csehszlovákiából. Hogy a Slova Romániában a la-
pot 40 leiért adja, azt úgy magyarázza, hogy nem ad-
hatja azt drágábban, mert a Szazadunk és a Nyugat is
Romániában 40 leibe kerül, pedig itt 2 pengőbe, te-
hát többbe, mint a Gondolat, így nem adhatja semmiesé-
re sem drágábban, mint a Sz.- vagy a Ny.-ot. - A Koö-
runknak azt hiszem nem kell konkurrenciától tartá-
nia, mert a Gondolat témakörénél fogva, valamint sze-
késztségi technikájánál és formájánál is fogva más,
mint a Korunk. Májusi számunkat ugyanúgy, mint az
áprilist elküldtük, a borítólapon megjelölve az en-
gedély számát. Megkapta? -
Kategorikus válaszát kérem: helyt ad-e a Korunk-
ban a Gondolatról írt recenzió válaszában? Ezt új-
ból, mint a Sidone-ügyben a K. érdekében kérem, mert
ha valaki látja és olvassa a Gondolatot, akkor nyil-

Feladó neve és lakása:

^{meg}
ván látja a korunkat hamis és alaptalan és főképen az ismeretek és kultúra hiányát eláruló cikkét.

A Gondolat talán sokkal rövidebb életű lesz, mint a korunk és célja, mint mondtam és mint Ön is tudja nem üzleti, mert a Gondolat erősen deficit-
tes vállalkozás, melynek munkatársai egy fillért sem keresnek és szerkesztőjének feleségének köszönheti, hogy megjelen

..... helyi, vidéki és külföldi levelezésre a megfelelő postabélyeg felragasztása mellett.
Üdvözléssel szeretettel

Herrn

Gabor Gaál

CLUJ

Str. Gen. Dragalina 31

Romania

7. MAI 1935

Peladó neve és lakása

Budapest 2; Rónai köz ut. 20. k. 1.

Levelező-Lap

nem tagot lehetne meg, költségek is
 ezentől a napról kezdve is meg kell
 jelölni a levelezésért. De az
 ha a levelezés is meg kell
 a levelezésért a levelezés az or-
 szági levelezés. Kérlek, hogy jel-
 öljétek meg a levelezésért a levelezés
 a levelezésért. Kérlek, hogy jel-
 öljétek meg a levelezésért a levelezés

Kérlek, hogy jel-
 öljétek meg a levelezésért a levelezés

1146

Magyarorszag

Gábor Gábor úr,

Románia

Cluj

Str. Gen. Dragalina 31.

Használható helyi, vidéki és külföldi levelezésre a megfelelő postabélyeg felragasztása mellett.
 Ára 1 fillér.

27. juu. 9.

Karves kolleģium,

usat axti int, hoy jeltu, mēto mēģu irā-
rta spāncitā uācām. Spāncitā, hoy uot

a tupla oimē idē? Tēhā: kēitā int Hūpā.
S. ni dūpētōl a gēra cō dūcāwōl. Tōwittā

uēģōtāl pītāl dō līs lēwōlānīt. Ertel lāp-
ja uēģ lēģhāwōtīt, hoy iģē rōrīt. Tūā uēģ

uēģm rēģ kolleģium, mēģp āhātūā tēģi-
mēt uēģm āwā, hoy Schöpfung intāwō-

hērtēwētōl iģāl. Tēģnāp lāptām uēģ lōtē a
pēlōwēt hēp ēl tūl dūwōwōm. De pēkēllēwēt

māncitāp āwā, hoy int rōlā, mēģ hā ērtē
a pāncitā; - ēwēt uēģ mēģēt- lēwōwēt.

Inti tēģ ērtēp a pōwō spāncitā - iģā uēģ
mētōr ēl āwā, ilēģtē ēwēt a lāpārtāpā-

ērtēp a pāncitāpā pāncitāpā, ēwēt uēģ
pāncitā. Tōwittā ērtēp int, hā uēģ pāncitā

uēģm uēģm ērtēpānīt kōlāpānīt. Ertē mē-
wōm wēllōwōm. a tōwōt uēģ uēģ wān. Tēlān

it wān ēl ēl ērtēpāp wānāp uēģwētōp tōwō-
wē, ēl ēwōwōm a rēģtē hēģtē fōwō ēwōwōm ērtē-

wēwōtē wētē lēwōlōl wēwōlōwēt intām.
Inti axti ērtēpāp, ēwētōl iģhātōr ēl ērtēp

ērtēpāp lāp wēwōtōl, hā uēģ wēwōtōl uēģ pāncitā
rōlā wēwōtīt. Kāncitā mēģō wāwōtōl. Kōrtēp

mēģ ērtē ē wēwōm, mēģm dūpētōl wānt uēģm bī-
wālāpā. Mēģm intām lāp, hoy kōrtēpāpāp.

Kērtēp, hoy mēģtāpāp rēģtē pāncitāpā wēwō-
wēt mēģē ēl uēģm a ē. hōwō dōwōtē dūwō-

lēwōtōl intē ēl mēģmēt. Kērtēp lōtām ē ēl

Peladó neve és lakása

Budapest 2, Munkácsy ut. 20. kott. 1.

Levelező-Lap

nem taghatom meg, költségek is
 emel alapján ~~lehető~~ is recessió
 példát is várnék tőle. De az,
 ha a legelőt is megbeszéri.
 Aki a többi struccra az es-
 ségi irakolatot. Munkácsy, mely kül-
 sehetne volna a közeli és távol-
 biatróniáit? Mielőtt róla eszébe a
 vártatná.

Vagyis nincs válnak.
 János úrnak önkéntes közl-
 tással

114c

Gábor Gábor úrnak,

Románia

Ceuj

Str. Gen. Drăgălina 31.

Használható helyi, vidéki és külföldi levelezésre a megfelelő postabélyeg felragasztása mellett.
 Ára 1 fillér.

1887. juun. 9.

Keresztes kollégium,

csak azért írok, hogy jelezzem, ~~amit~~ milyen irá-
nyba járunk ma. ~~Ami~~ gondolom, hogy most
a dupla órák ideje? Tehát: költészet és Hungar-
s. az önképzésről a Géra és Duna-vidék. Továbbá
a nevelés általánosan és az oktatásról. Ezek lap-
ja meg leghalmozottabb, az is-e körül. Jónak meg
nevelés keresztes kollégium, melynek a hatása termi-
náló nevelés arra, hogy Schöpfung irányában
hírlapokhoz írok. Tegnap láptam meg több a
hírlapokhoz írok és az oktatásról. De felleltem
másképp arra, hogy írok róla, még ha az
oktatásról, - amit nem lehet - leírhatni.
Jónak meg az oktatás a jövő számára - így meg
mikor az az, illetve az oktatás a lapzártá-
ról a különböző irányokról, amiket az
oktatás. Továbbá az oktatásról, ha az oktatás
a magyar nyelv oktatásáról beszélünk. Ezek mi-
vel az oktatásról. A jövő meg meg van. Telán-
till van az oktatás magyar nyelvvel kör-
ve, az oktatás a nyelv. Az oktatás az ok-
tatásról az oktatásról meg az oktatásról írok.
Ez az oktatásról, az oktatásról írok és az ok-
tatásról az oktatásról, ha meg az oktatásról az ok-
tatásról írok. Vagyis az oktatásról. Közvet-
len az oktatásról, az oktatásról az oktatásról írok.
Az oktatásról az oktatásról az oktatásról írok.
Az oktatásról az oktatásról az oktatásról írok.
Az oktatásról az oktatásról az oktatásról írok.
Az oktatásról az oktatásról az oktatásról írok.

Kedves Ferencz úr,

jól sejtetem, a levél tehát elküldött.
Rejtélyes így, mert hisz a feladót feltüntettem
s így visszatárlható volna hopyán. Hacsak...

A cikknek magyaráz az eredeti kézirat, de köz-
ben inamba szöveget a bitorság is így jobbnak
látom el nem tudni. "Si vis pacem..."-es
vált a címe, lin'borból é b'keröl értehetem
benne kissé "destruktív" hangon. A vers azonban
szívügyem s az egyetlen magyar nyelvű lap, amely-
ben megjelenthet, a Kormány. Így én írtam, az
osztrák anschluss alkalmából sajóta egyre
aktívabb lesz. Nem tudom, a Kormány mennyi-
nyire meglátja, nagyon öntudó, ha az Éosra-
uk balladája napféligra kerülne.

Ha változatlanul érdeklők prózai írásaim, a
leghövelebbi számba képséjfel tudtok valamit,
ha mást nem, kritikát valamelyik új ma-
gyar könyvről. Levelezőlapján nem euliti leg-
nyóbb tudjátok I versemet, de hiszem, merem, hogy
a levéllel együtt megláptá.

Rejt és egyre fokozódó érdeklődéssel várom
erdélyi írótaisaim véleményét a világról, vagyis
a Kormány leghövelebbi számát.

Szívből üdvözlő barátja és munkatársa

Sarvas Fülöp.

039 magyar nyelvű
szöveg

Kedves farszesztó úr,

939

jól sejtetem, a levél Tichát elhallódotte.
Rejtélyes úgy, mert hisz a feladót feltüntettem
s így visszatalálható volna hozzá. Hacsak...

A cikknek magvan az eredeti kézirat, de köz-
ben inamba szöveget a bitorsoj ~~is~~ így jobbnak
látom el nem küldeni. "Si vis pacem..."-es
vált a címe, hiábontól é békeröl értehetem
benne kissé "destruktív" hangon. A vers azonban
szívügyem s az egyetlen magyar nyelvű lap, amely-
ben megjelent, a Korunk. Egy év után, az
osztrák Anschluss alkalmából sajáta egyre
akadémisabb lesz. Nem tudom, a Korunk meny-
nyire megható, nagyon emléke, ha az Éosra-
kötélladaja napvilágra kerülne.

Ha változatlanul édeklilek prózai írásaim, a
leghövelebbi számba képséjvel küldöte valamit,
ha más nem, kritikát valamelyik új me-
nyar könyvről. Levelezőlapján nem említi leg-
utóbb küldött T versemet, de hiszi merem, hogy
a levéllel együtt meghapta.

Rejt és egyre fokozódó édeklődéssel várom
erdélyi írótaisaim véleményét a világról, vagyis
a Korunk leghövelebbi számát.

Hívből üdvögli barátja és munkatársa

939 májusi számban
megjelent

Farvos Fülöp.

ATHENAEUM

IRODALMI ÉS NYOMDAI
RÉSZVÉNYTÁRSULAT

VERLAGS- UND DRUCKEREI
ACTIENGESELLSCHAFT

SOCIÉTÉ ANONYME
EDITRICE ET IMPRIMERIE

PUBLISHING AND PRINTING
ESTABLISHMENT LIMITED

*

KÖNYVKIADÓ-OSZTÁLY

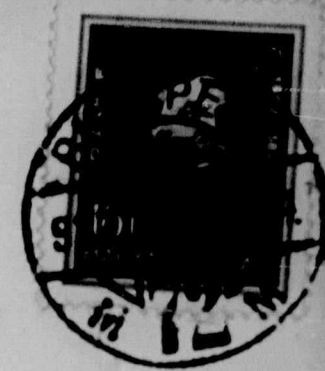

*

TELEFON:
1-462-99

*

BUDAPEST
VII., MIKSA UCCA 8.

73358

Gaal Gábor

receptum

Cluj

Str. Gen. Dragalina 31.
Romania

Meidän tunteet herättävätkin!

Maan vierheen vohra
muut näin räjäre insolat
Pöhdän, le nen vohra, most
van se! verscirhuson (10 Honett)
de nen politihai veser.
+ ~~1~~ meffeleläner mindemer
sacore, maan "iverhuul-
Pöhdänin röftön. Keien
herättävätkin "hivis välözzät
ide 7

Phenacumbä.
örite tunteelle

Torvald

ČESKOSLOVENSKO • TCHÉCOSLOVAQUIE

KRKONOŠE

Szervusz, minden jot
kiván *Bartakapj*

Barta Lajos, -Petržalka

Hrebickova ul 18
via Bratislava

1 Kč 30 h

5

CLUJ
AUG 27*

DOPIŠNICE
CARTE POSTALE

Ngs.

G A A L Gábor ur
a K O R U N K

főszerkesztője

C L U J

Rumaenien.

Kedves Gaal Ábor! Nem tudtam a tervezett hosszabb levelet megírni. Inkább csak elmélkedés lett volna a korról és az emberekről, akiket már alig lehet elviselni. Azt hittem, hogy a szokásos klausula nélkül is megtudom írni neked a cikket. - De nem tudom, a jókarat nem használ semmit. Szeretném most már az októberi szám részére megírni a záró cikket: "A magyar ut, -alcim A magyarkomplexum és -Találkozás a fiatal Magyarországgal". Ha teheted, csináld meg Sándor utján a módját. Hanem lehet, akkor jobb időkre kell halasztani. Mit te gyek? - Ha tudsz küldetni, akkor még valami más írást is küldök neked szeptember folyamán, volna néhány megírni kívánkozó dolgom. De légy olyan jó, vagy írd meg rögtön, ha nem számíthatok rá, vagy pedig oldd meg Sándor utján rögtön. Hódd el nagyon bánt, hogy nem tudok a lap segítségére lenni jövedelemszerzésben. - Fájt a - hogyan kiéreztem legújóbi pár sorodból a lesujtottságot - Szörnyű harcok ezek. Vannak kik jobban tudják!

Berkó Sándor

Budapest, 1940, jan. 12.

Kedves Uram,

Nincs levelis meglátnam; köszönöm. Mint jeleztem,
 ezt a bizonyos bulvár-hangú írték nem én írtam, ha-
 nem Pesten él - Társas - költő volt egyetemista foglalt
 magyará, én csak a közéleti szerepet vállaltam. Kínálom
 ezért hangnyelven. Hi, nehogy uolam halmazomika való-
 ban nem a lepedőnkön megfogalmazott állásokról.
 Ami a költő-kritikát illeti, sajnos, nem tehetek
 másra; ez is olyan könyvetről írtam, amelyet könyv-
 hátrajutott. Persze, természetint a legrosszabb dolgot ke-
 rültem az ember kezébe; - költőben se nagy a választék-
 is könyvelben. Néhány lemondást elvártam a költő-
 től, mint bármelyik mai író. Tudós lenne, ha
 ön taladéktalanul költőre nézve az állásokról
 írt, amellyen kért a pesti kiadókat, hogy a költő-
 sorsára ne legyenek példányok; - mindegyik
 könyvben benne a költő-kritika alaposabb megfo-
 togatása.

Kétséget dolgozom, nagy része augszai, és élsé; kezdetben
 költőim és költők alberti; néhol, másodlagosan -
 mal. Költő most már valóban tehetetlen megjelni; a
 költővel mint a költővel mind az idejét felölti az
 embernek, sőt, hogy nagyobb indallam mindába fogjon.
 Ezzel a verset írt, mint a fanatikus bolond.

Sajnos örülök, ha amit írtam mindössze, egy
 költő levelet. Információt Fodor J. az egyetlen ember (no-
 meg Karlo (Károly) abnuel ösztöjvöt; jól ismét néha
 valóban emberrel beszéltem.

szeretettel üdvözli
 fiatal barátja,

Berkó Sándor

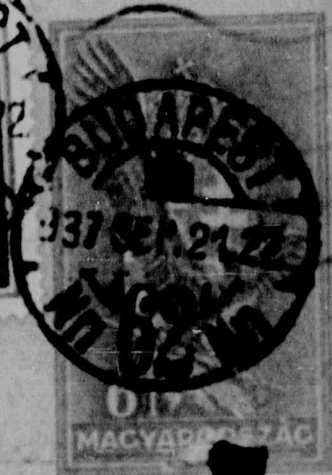
a far jan.-i új számat sem Fodor, sem én nem kaptuk
 kézhez.

tásra tervezem, azaz
100-120 lapalatt. három,
vagy négy részre eszlik.
hangja, mint ön által is
ismert I. kötetben. január
elszején kezdene. értesítsen
de ne arról, hogy "lássuk
a medvét", mint szerencsétle-
len téli gondoknál, hanem,
hogy reflektál-e rá. képe-
ségeimet ismerheti, kérdés
hogy önt kielégítik-e érde-
lődésem és képességeim kata-
rai. nyomasztul élek, de
ez ne érdekelje önt. vála-
szát várom, önnek minden-
ben híve és barátja rzs.

1937 szeptember 21
Remenyik Zs. Budapest
Feladó: Főti ut 4/v V/4

Ára 6 fillér.

LEVELE

Nagyszáges

Gaal Gábor urnak

szerkesztő

Cluj. Romania

Str. Gen. Dragalina 31 .

mélyen tisztelt uram, levelem önt leküldölte, engem
viszont az öné kétségbeesit. de engedje meg, hogy ne-
folytassam a vitát tovább, hisz százkilométeres távol-
ságon a jelek szerint minden igazság relativ. de en-
gedje meg még megjegyezmem, hogy kérésemet, amire
ha levelem előveszi, emlékeztetik, nem teljesítette
velna már elhatározás szerűen sem, hisz innét csak ré-
szeket emelt volna ki a dolgozathól, mellett kértem
szemek ellenkezőjére. azt hiszem, a mi civédásaink
inkább megérdemlik hogy részben dolgozzam fel őket,
semint hogy levélben portraktáltassanak. jövő hé elej-
re küldök önnek egy novellát " egy varázsló kalandjai
berlinben" címen. egyúttal, hogy szavam fogjam,
hogy lap is jól járjon és nálam is értelme legyen hogy
munkába kezdék, felajánlom önnek "beihacirkusz II"
kötetem elsőközlési jogát. ez a munka folytatása lenne
az első kötetnek, új és régi szereplőkkel, tárgya
megyjából a dicsőséges afrikai kádjárat, a spanyol
polgármáberu és a faszizmus kialakulásának története.
értesítsen, hogy rajlaná-e közlésére, ha igen, úgy
megírom, ha nem, viszem magammal a sirba. 11 folyta-

rendelgetésre írásban.
Van 2 lirtaló leve
Hollórossinlyis

Ára 6 fillér.

M.

Csál Csábor
redactus

Feladó: Holló, Budapest
VI., Szondi u. 37/b.

Cluj

Str. Gen. Drăgălina 31.

Romania

Így tisztelt Szentő úr! Még a múlt hónapban
megkaptam távortól a vers-kiadványt. Gondolom,
hogy nem tudta elküldeni, hiszen levélpapírom fej-
lécén szerepel; minden este dolgozom a túldalol. Ha
netán egyéb megjelenés vélem, kérem, viselkedje
örömmel.

Kövessen novellát Önök, esetleg netán, amenny-
nyiben igényt tart rá. S majd általában, ha
erre mód adódik, elfogadja némi ajánlást; persze,
mint azt a múltban is tapasztaltam, azaz, ha
nem az a helyre is - természetesen: az nem fel-
létele kijelentés átmeneténél; ha pedig nem tud
fizetni, akkor is a legnyobbb néppel bonyolítom

Ára 10 fillér.

LEVELEZŐLAP

M.

Gaál Csábor

Cluj

Str. Gen. Drăgălina 31.

Feladó: _____

Romania

Mélyen tisztelt Fraterunk Úr! Múlt hó 28-án 3 rész-
tel és 1 novellát küldöttem Önnek, névbe, hogy egyet
beérteztél megbeszéljék elismerem. Továbbá - legutóbbi
levelére köszönve - azt is írtam, ha lehetne, mel-
lőztesd némi honoráriumot kintalrai, kintalrai, hogy
kintalrai, elött álló.

Mintegy ennyi már 12 napja a mindenképp nem sokkal
régibb egyik oldalról, nagyon régen, mellőztesd néhány
évesre és kintalrai sorával, mint b. írtam illé-
tően.

Vend? kintalrai kintalrai
Köszönettel

Redmes lauram! Taincu-
selau niki selam kel ad a
Bisvairi kedi esepesed,
akhal ad akalaukel, kay
a Nyeged ad esepesed
Molchuel maghese.
Comme: Rue Cardinal
Lemoine 1, - le mezzit-
seubos plajunna,
kay esee adak B'seunin

✓ Clot Volubail Rejnatum
Comme Kabeu, Paris
16 Rue de Nancy Hotel
Liberty

Theristet jappesau, kay
Kabalat e chak esepesed,
esepesed ~~ad~~ a regi Nyeged
yellereat maghese chak
B'seunin ad molchuel
esepesed, B'seunin molchuel
a Nyeged e chak esepesed

sewa bāda ... la uggare
siatya.

Latane = o may? a
rejsungratobal awyis-
con bilitulidol a al
ej, kogg akkal vold
paltuun a laerppen-
kat, - uer uer uer
kolla pampun, la kon-
vaggare valua, da

proccesse uirsen. Aak
ak klaba kōra kōm
bele. Ollalau. Oll
vayal a gel voff a kōm-
be uolunt.

olati nejs
Jochelal

Lest he

Kedves Úram!

Már elég régen beküldtem
Önök egy kérését Laskiról - re-
nélem, megvár; kérem küldje vissza és
mellékelje azt a legutóbbi kéréssel
irott cikkét, mely - beismernem - túl-elvont
is "tudományos".

Majd igazán megfélemlítő, pub-
licisztikai stílusú cikket küldeni
-bár bocsánatom, nem nagy kedvem van így-
irányú tevékenységére: Annyira meg vagyok
gyónódom, hogy csak egy jóhíres ideológiai
átalakulás segít (és annyira hiszek az
átalakulás lehetőségében a mai rádiós

világban), hogy csak a nem mulsandó
értékű állásfoglalások érdekeltek.

Gusti professornak példánul
egyidejűleg küldök Bukarestbe két
"Beitrag"-t a nemzetközi kongresszusra

Elöre köszönöm a sziveségét
és nagyon üdvözlöm

Bpest, 1939. IV/5.

Hort Druhá

1: Kamaroson küldök egy kisebb címet Kos
dolányi "Földindulás" - értekezés. ;)

Igen tisztelt Szerkesztő ur !

Már hosszabb idő óta szándékoztam néhány észrevételemet közölni Önnek, egyre halasztgatva az írást, nem éppen indoktalanul. - A magyar szociográfiai irodalom két kötetéről van szó, melyek közül az egyik ^{magyar} felesztendője jelent meg; így hát ~~erősen~~ szólva is fontoskodásnak, de legjobb esetben kullogásnak tűnhet a bennük való utólagos bogarászás. - A Korunkban ugyanis a két munkáról, nevezetesen Kovács László : Kivándorlás és Kiss Lajos : A szegény ember élete c. kötetekről megtévésztő, de legalább is hiányosan tájékoztató bírálatok jelentek meg. - Magam részéről elegendőnek tartottam, hogy a Friss UJSÁG-ban közzétett ismertetésben rámutassak a munkák - ítéletem szerinti - hibáira, de később, különösen Korvin biztatására - mégis elhatároztam, hogy írök Önnek, ~~amit~~ Végtére is megköszömbösök, hogy ilyen politikai vonatkozásban jelentős munkákról, amikor ilyen bírálatok jelennek és jelentek meg.

Kiss Lajos munkájával kezdjük talán. A könyv már birtokomban volt, mikor olvastam a Korunk márciusi számában Kemény Gábor bírálatát a „Szegény ember életéről”. Őszintén szólva: várakozással vettem kezembe a könyvet, miután F.G. úgy ajánlja be, hogy „részem nem olvastunk lelkiismeret jobban megmozgató munkát.” E felfokozott érdeklődést azonban már a Bevezetés lehűtötte. Már itt kitűnik ugyanis, hogy a szerző ~~csak~~ a szegény ember életének viszátlátánál ~~csak~~ csak a felületeken képes tájékozódni, típusainak csak külső életformáit figyel szemléletében a „gazdag ember” erkölcsi értékeit alkalmazzza. Valóban különös - még a magyar szociográfiai irodalom viszonylataiban is - hogy a szegény embereket, életviszonyaikat vizsgálva, két csoportra oszták: tisztességes szegényemberekre és nem tisztességes szegényemberekre, mint azt K.L. teszi.

Idézem: A sz.e. legáltalánosabb típusa az, amely tisztességes emberhez állóan komoly oldaláról veszi az életet... a sz.e. másik típusa... csak a törvény szigorától fél, igyekezik azt kijátszani, de legelőször rajtaveszt.

Az ilyen „tudományos” elemzés után semmi jó sem következhet. Sajnos nem is következik. - Az egész munkán, az összes sz.e. típusok elemzésénél ugyanez az erkölcsi szemlélet uralkodik. A „jó” és „rossz” analógia bukkan fel mindenütt, ahol a társadalmi összefüggések láttatásának kellene következni. „Jó” gazda gondját viseli a szegény embernek, „rossz” gazda kihasználja őket / Miféle dolog! / „Jó” helyen „jó” között „jó” bánásmód... „rossz” helyen gyenge táplálék mellett, szigorú bánásmód. „Jó” eséldeknek „vásárait” is vesz a „Jó” gazda „Rossz” helyen ütök, verik, szidják... „Jó” ravaság ember „félrekerke” kenés gyermekének teljes bérét / 1/ hogy ha majd felnő, egy szuszában átadhassa ~~szülőnek~~ keresetét. „Dologkerülő ember” eléli a gyermek keresetét. - Gazdákat és dolhozokat egyaránt jó és rossz emberekre osztályoz és ebben az erkölcsi kategorizálásban váli felismerni a társadalmi viszonyok legbensőbb értelmét. Ezek az idézetek már szerepelnek a F.U.-ban közreadott jegyzetemben is, könnyebbség kedvéért most is ezeket idézem. 2/

Kirívó regressziós felfogást példáz K.L. mikor a sz.e. magtatásáról ír. A sz.e. ellenállását a sorvesztő munka izánt „lustaságnak”, vagy „rossz gondolkodásnak” itéli. A „jó” bétes válllvetve, szorgalommal kelégedetlenség nélkül látja el dolgát, a „rossz” kenés még el is szökik az elviselhetetlen bánásmód elől/ Ehadta kenésza / „Rossz belátásu” az a szülő is, aki serdülő gyermekét a lázító szavakkal bocsájtja szolgálatba : „Ha nem jól bának veled, majd elgyűsz.”

Ezek az idézetek elég világosan utalnak K.L. társadalomtudományos módszerire. - Ami pedig a munka irodalmi, vagy éppen „művészi” jellegét illeti, álljon itt néhány elrettentő példa, ami kellőképp tájkoztat arról a kinosan iskolás aprólakos és stílus-zavarosságokról, amelyekről hosszú a munka.

A béres : „két kézre fogja az ostor nyelet. Balkézze a csapósíj kezdeté nélfogja a nyelet, a jobbát annyival feljebb, amennyivel kinyújtott karral eléri, ahogy az öle engedi.” Vagy : A tállyicska oldala és szarva egy darabból készül, hossza 105-115 cm., kerékfelőli szélessége 32 cm. Az eleje 60 cm. magas, hátulja 36-37 cm. egyúással szemben, vályualaku düléssel, melynek szöge a rendelő kívánsága szerint változik... A kerékátmérő 16 bécsi zoll/42 cm./ a lábak magassága csak fele.” De ez még hagyján. Mit szóljunk azonban a stílus efele zürzavarához : A kenésről szólván írja K. a sorokat : „Ezelőtt kerékfejű bocsokban jártak. A bőr vastag részét hagyták orrának, edényfűdővel kerekítették az orrát és a száját. Vacsorára tejtejszállonát, dinnyét, kótyótykap, néha sühintott levest. A ~~szülő~~ lábát iskvés előtt ritkán mossa meg...

Összegezve : a munka úgy szociális tartalmát, mint „művészi” formáját tekintve : kiánrándító. A Korunk vizont / nagyon is / dicsérő bírálatot hozott.

Nem kevésbé ez a helyzet Kovács Imre "A kivándorlás" c. munkájánál. Pap Gábor miután igen kedvező és elismerő hangon K.I. könyvéről, bírálatában a Márciusi Front-ról is szól néhány mondatot. Igen helyesen meglátja, hogy a M.F. jól felszerelt lovat adott azok alá a fékvesztett agitátorok alá, akik éppen az ellenkezőjét akarják, de már jó ideje az ő jelszavukat kiáltozzák. Szerény véleményem szerint ez nem egészen véletlen. Mert K.I. Kivándorlás c. munkája viszont arra utal, hogy a szélsőséges agitátorok jelszavai igen kedvező lelki talajra talnak még az olyan vezető szelleméknél is mint Kovács Imre.

Nem tagadható : K.I. világosan lát és világosan fogalmaz olyan igazságokat, amelyek a magyar társadalmi viszonyok leglényegesebb problémáit idézik. Egészen marxi terminológiával él, amikor kijelenti, hogy a bajok gyökere "a termelőeszközök igazságtalan birtoklásából folyó politikai, gazdasági és társadalmi berendezkedésben van." Sőt a "Néma forradalom"-ban a szociális harcok mint történetével és leveretésükkel foglalkozva, ugyancsak félreérthetetlenül leszögezi, hogy a társadalmi jogfosztások pecsételték meg Magyarországot későbbi széthullását : tragédiáját.

Mit kezdünk azonban K.I. világos látásával, amikor a kivezető utal felvázolásánál, kutatásai eredményeinek értelmezésénél, mégis ilyen végkonklúzió ra jut : "Ezen a földön a magyarság sorsa mindig a bölcsőkben dőlt el és ott is fog eldőlni. Minél több magyart!" Minél több magyart - írja, noha megállapítja, hogy az ország ma is ellátatlanul hagyja fiait és Magyarországon "egy millió ember él feleslegesen és bármi pillanatban kivándorlásra készen." Mint utóbb kitűnik a nagy felesleg dacára K.I. azért sürgeti a magyar anyákat fokozottabb útemű szülésre - szolván, hogy jövőnk alakulásában a magyar anyáknak van a legnagyobb szerepük, mert hite szerint "a Dunavölgyében most áll későbbön a nagy és végleges elrendeződés és minden magyarra szükség van." Hogy ezt a dunavölgyi, elrendeződést K.I. nem az itt élő népek összefogása és és maguk kiengesztelődése útján képzeleli el, az kitűnik abból, hogy a román, cseh, szlovák szerb népeket, kizárólag, mint ellenséges érzelű nemzeteket képes megközelíteni, sikkkel a magyarságnak, szembe kell néznie. Magyarul : K.I. ugyan a révillós szellemet képviseli, amelynek terheit talán még tovább viseli majd Magyarország, mint ohácst.

A zsidókérdésben pedig / Ön mondta szerkesztő ur, hogy manapság ez lett egyik probakőve a haladó szellemiségnek / szégyenteljes álláspontot ~~szégyenteljes~~. Ha nem is akarjuk eltulozni a "zsidókérdés" jelentőségét, mégsem tagadható, hogy Európában zsidó tömegtragédiák érlelődnek és teljesedtek be. S Magyarországon nem marad el a nemes versenyben... Mégis K.I. ilyen elképesztő dolgokat ír : "Egyelőre... széjalomharc jellege van a zsidókérdésnek, mert a támadók/anti szemiták/ tehetetlenül! / hadakoznak és a megáradottak pedig élnek tovább gondtalannul! / legfeljebb azon bosszankodnak, hogy ismét zavarják őket." Ilyen türelmetlenek, talán még a P.G. által idézett "fékvesztett agitátorok" sincsenek. Nem hinnék tehát, hogy ez a munka megérdemelte volna a Korunk föltétlenküli elismerő bírálatát.

Röviden és egészen vázlatosan ezekre akartam figyelmét felhívni. Felkerül már most a kérdés, hogy valamilyen formában ne foglalkozzon e kiadvány utólagosan is a Korunk e szempontokkal. Önnek kellene eldönteni, hogy mi legyen belőle : disputa, kulturkronika, -vagy esetleg, ami már nagyobb munka volna, a magyar szociográfiai ismétlődő nevezetesebb munkáinak összegező felkérése, melynek keretében megférnének ezek az észrevételek. Nem fogom elfecsérelt, felesleges "munkának" itélni e sorokat azonban akkor sem, ha nek kívánna az ügyvel foglalkozni. Végére is Ön gyakran sürgeti a "jogos" kritikát, úgy tekintem hát, hogy ennek a kérésének tettem kötelességszerűen eleget.

5-iki b. sorait megkaptam. Hatáza alatt azonnal sikerült egy új előfizetőt szerezni. Ezidőszereim címekre két példány érkezik, az egyiket átadtam számára. Címét nek kell előjegyzésbe venniük, küldjenek továbbra is két példányt hozzá és az én számlámat terheljék meg két előfizetéssel. / Ez utóbbi 50-leles/. Kérésének egyébként igyekszem lehetőségeim szerint eleget tenni. Örülök, hogy leveléből bizakodó és eltökélt hang csendül ki, melynek különös értéke van e borított napokban.

Szívélyesen üdvözlöm

tisztelettel híve :

Antal Jász

HOLLÓS KORVIN LAJOS

Budapest, 1939. III. 10.
VI., Szondy-utca 37/b. III. 12/b.

Mélyen tisztelt Szerkesztő Uram!

Köszönettel vettem a márciusi számot.

Körülbelül hat héttel s két hónappal ezelőtt két ízben küldtem verskéziratokat, ugyanakkor nyugtáztam s megköszöntem két előfizetés beérkezését. Az a gyanum, hogy e küldeményeimet nem kapta meg, mert nem láttam nyomukat a lapban./Igaz, hogy régibb kézírataim sem jöttek/ Az agnoszkálás megkönnyítése céljából közlöm, hogy e küldeményekben kellett lennie "Most elmegyek", "Asirom" és "Magyarország" című verseimnek; nagyon lekötelezne, ha tudatná velem, hogy eljutottak-e Önhöz.

Ez alkalommal a legutóbb ígért cikket is küldöm: egy összefoglaló kritikát 4 most megjelent verskötetről. Nagyon szeretném, ha módját tudná ejteni, hogy az áprilisi számban jöjjön!

Három verset is mellékelek. Kérem az idemellékelte kéziratokat is nyugtázni következő levelében.

Fejtő nevének szereplése a lapban, itt kínos feltűnést keltett. Bizonyos mértékig Veresé is, aki az utóbbi hónapokban félreérthetetlen irányba fejlődött és faji kérdésekről tart igen épületes előadásokat. Egyébként nem ő az egyetlen, aki mostanában hasonló meglepetésekkel szolgál. Mindezt abban a hi-szemben közlöm, hogy érdeкли Szerkesztő Urat.

Fentebbi kérelmeimet szives jóindulatába ajánlva, vagyok

Szerkesztő Uram

régi, tisztelő hive

Hollós Korvin Lajos

HOLLÓS KORVIN LAJOS

Budapest, 1939. I. 5.
VI., Szondy-utca 37/b. III. 12/b.

Kedves Szerkesztő Uram !

Köszönettel nyugtázom a lapot, továbbá köszönettel nyugtázok kétszer 8 P.-t, mely összegek félévi előfizetésekre G. révén befolytak hozzám. Soha jobbkor!

A hó közepe táján küldtem 3 verset Önnek, remélem megkapta?!

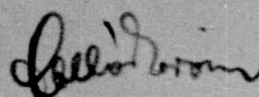
E hónapban ismét küldök kéziratot, - bár azt hiszem, bőségesen el van látva kézírataimmal, - nem lehetetlen, hogy néhány könyvkritikát is küldök, nevezetesen néhány most megjelent verskötetről.

Palin úgy veszem észre, hogy neheztel a József Attila-cikk félretétele miatt. Mint szavaiból kiveszem, ő számított a különnyomatban való kiadásra is. A József-cikket egyébként elolvastam s igen jónak találok. Az első marxista tanulmány Attiláról, noha itt az utolsó évben tucatjával íródtak róla esztétizáló, köldökvakargató és ömlengő bogarászások.

Márciusra, ha a helyzet nem rosszabbodna, kiadóm novelláskötetet szándékszik kihozni tőlem. Ez persze itt sok minden egyébtől is függ.

E pillanatban nics lényegesebb mondanivalóm. Ha lesz, írok.

Tisztelettel köszönti

Levelek
Gaal Gáborhoz

VÉGE